

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2016 r.

Sąd Rejonowy w Toruniu XI Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSR Jolanta Sikorska

P.. sekr. sądowy M. P.

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 września 2016 r. w T. sprawy z wniosku (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. z udziałem (...) - Finanse sp. z o.o. w W., Ł. D., G. D., małoletniego J. J. (1),

A. J., K. J. (1) i małoletniej K. J. (2) o stwierdzenie nabycia spadku po: L. D. i R. J.:

postanowił:

I. stwierdza, że spadek po **L. D.** zmarłym 28 października 1999 r. w R., ostatnio stale zamieszkałym w R., na podstawie ustawy nabyły wprost dzieci L. i W.: Ł. D., G. D. i A. J. po 1/3 (jednej trzeciej) części każdy z nich;

II. stwierdza, że spadek po **R. J.**, zmarłym dnia 28 września 2013 r. w R., ostatnio stale zamieszkałym w R. nabyli z dobrodziejstwem inwentarza: żona A. J. oraz dzieci A. i R.: K. J. (1) i małoletni – K. J. (2) i J. J. (1), po 1/4 (jednej czwartej) części każdy z nich;

III. przyznaje kuratorowi A. K. wynagrodzenie w kwocie 140 zł (sto czterdzieści złotych) tytułem wynagrodzenia w sprawie;

IV. ustala iż każdy uczestnik postępowania ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.

UZASADNIENIE

W dniu 29 czerwca 2015 r. wpłynął wniosek (...) Spółka Akcyjna z siedzibą we W. o stwierdzenie nabycia spadku po L. D., zmarłym w dniu 28 października 1999 r., ostatnio zamieszkałym w R. oraz po R. J., zmarłym w dniu 28 września 2013 r., ostatnio zamieszkałym w R.. Jako uczestnika postępowania wskazał A. J.. Wnioskodawca wniósł również o zasądzenie od spadkobierców kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Wskazał, że jego interes prawny wynika z prowadzenia egzekucji z nieruchomości, której zmarli spadkodawcy byli współwłaścicielami (k. 9-13).

Postanowieniem z dnia 17 lutego 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestników: Ł. D., G. D., K. J. (1) oraz małoletnich K. i J. J. (1) (k. 47).

Pismem z dnia 11 marca 2016 r. udział w sprawie zgłosił (...) -Finanse sp. z o.o., załączając tytuł wykonawczy przeciwko R. J. oraz umowę przelewu wierzytelności (k. 57-65).

Postanowieniem z dnia 7 kwietnia 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika (...) -Finanse spółkę z o.o. w W. oraz ustanowił kuratora procesowego dla nieznanego z miejsca pobytu Ł. D. (k. 47).

Pismem z dnia 24 maja 2016 r. udział w sprawie zgłosiła (...) sp. z o.o. z siedzibą w S., załączając tytuł wykonawczy przeciwko R. J. oraz umowę przelewu wierzytelności (k. 103, 114-134).

Postanowieniem z dnia 28 lipca 2016 r. Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze uczestnika (...) sp. z o.o. z siedzibą w S. (k. 155).

Sąd ustalił, co następuje:

L. D. zmarł w dniu 28 października 1999 roku w R.. Ostatnio przed śmiercią na stałe tam zamieszkiwał. Spadkodawca był rozwiedziony. Pozostawił troje dzieci: Ł. D., G. D. i A. J.. Nie miał innych dzieci, nikogo nie przysposobił. Nie pozostawił testamentu.

(**dowód** : odpis skrócony aktu zgonu L. D. k. 3, odpis skrócony aktu małżeństwa A. J. k. 92, odpis skrócony aktu urodzenia Ł. D. k. 93, odpis skrócony aktu urodzenia G. D. k. 94, zapewnienie spadkowe A. J. k. 32)

R. J. zmarł w dniu 28 września 2013 roku w R.. Ostatnio przed śmiercią na stałe tam zamieszkiwał. W chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim z A. J.. Pozostawił troje dzieci: K. J. (1), K. J. (2) i J. J. (1). K. J. (2) i J. J. (1) są małoletni. Nie miał innych dzieci, nikogo nie przysposobił. Nie pozostawił testamentu.

(**dowód** : odpis skrócony aktu zgonu R. J. k. 3, odpis skrócony aktu małżeństwa A. J. k. 92, odpis skrócony aktu urodzenia K. J. (2) k. 95, odpis skrócony aktu urodzenia J. J. (1) k. 96, odpis skrócony aktu urodzenia K. J. (1) k. 97, zapewnienie spadkowe A. J. k. 32)

Sąd zważył, co następuje:

Przedstawiony stan faktyczny ustalono na podstawie odpisów skróconych aktów stanu cywilnego oraz zapewnienia przyjętego od uczestniczki A. J.. Powyższy stan faktyczny nie był kwestionowany przez żadnego z uczestników.

Zgodnie z art. 926 § 1 kc powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. Pierwszeństwo ma dziedziczenie testamentowe. Dziedziczenie ustawowe wchodzi w grę co do całości spadku, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy lub gdy żadna z powołanych przez niego osób nie chce lub nie może być spadkobiercą (art. 926 § 2 kc). Każda osoba może rozrzucić swoim majątkiem na wypadek śmierci w drodze jednostronnej czynności prawnej, jaką jest testament. Zarówno samo sporządzenie testamentu, jak i jego treść zależy od wyłącznej woli spadkodawcy. To spadkodawca decyduje bowiem o kręgu spadkobierców, tj. czy będą po nim dziedziczyć spadkobiercy ustawowi, czy też inni – testamentowi.

Zgodnie z art. 670 § 1 kpc Sąd z urzędu bada kto jest spadkobiercą, a w szczególności bada czy spadkodawca pozostawił testament. W przedmiotowej sprawie ani L. D., ani R. J. nie pozostawili po sobie testamentu, w konsekwencji czego dziedziczenie po nich powinno nastąpić na podstawie ustawy.

Zgodnie z treścią art. 925 kc spadkobierca nabywa spadek z chwilą otwarcia spadku, tj. z chwilą śmierci spadkodawcy (art. 924 kc). Data śmierci spadkodawcy decyduje zatem o kręgu osób uprawnionych do dziedziczenia po zmarłym. Wejście przez spadkobierców w ogół praw i obowiązków zmarłego następuje z mocy prawa. Sąd badając z urzędu kto jest spadkobiercą ustala krąg osób, które uprawnione są do dziedziczenia, i które żyją na dzień śmierci spadkodawcy.

Stosownie do treści art. 931 § 1 kc w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. Dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta spadku. Jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przysługiwał, przypada jego dzieciom w częściach równych. Przepis ten stosuje się odpowiednio do dalszych zstępnych.

Zgodnie z treścią art. 1012 kc spadkobierca może bądź przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić. W niniejszej sprawie zastosowanie znajduje przepis art. 1015 kc w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 października 2015 r. oraz art. 1016 kc, ponieważ otwarcie obu spadków nastąpiło przed dniem 18 października 2015 r. (art. 6 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2015 r., poz. 539). Art. 1015§1 kc stanowi, że oświadczenie o przyjęciu lub o odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania. Zgodnie natomiast z art. 1015§2 kc w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 października

2015 r. brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba niemająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza. Uchylony w/w ustawą art. 1016 kc, stanowił natomiast, że jeżeli jeden ze spadkobierców przyjął spadek z dobrodziejstwem inwentarza, uważa się, że także spadkobiercy, którzy nie złożyli w terminie żadnego oświadczenia, przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Żadne z dzieci L. D. nie złożyło w terminie oświadczenia spadkowego, dlatego dziedziczą spadek wprost (art. 1015§2 kc w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 października 2015 r.).

Również spadkobiercy R. J. nie złożyli w terminie oświadczeń spadkowych, ale ponieważ w chwili otwarcia spadku po R. J. ani K. J. (2), ani J. J. (1) nie mieli pełnej zdolności do czynności prawnych, dziedziczą oni spadek z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015§2 kc w brzmieniu obowiązującym do dnia 18 października 2015 r.), a z tego powodu również pozostali spadkobiercy - A. J. i K. J. (1) dziedziczą spadek z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1016 kc obowiązujący do dnia 18 października 2015 r.).

W tym stanie rzeczy należało stwierdzić, że spadek po L. D. nabyły wprost dzieci spadkodawcy – Ł. D., G. D. i A. J. po 1/3 części, a spadek po R. J. nabyli żona A. J. oraz dzieci K. J. (1), K. J. (2) i J. J. (1) po 1/4 części. Zgodnie z art. 931 § 1 kc w/w spadkobiercy dziedziczą w częściach równych.

Wobec powyższego na podstawie art. 926 kc, art. 931 § 1 kc, art. 1015 kc i art. 1016 kc w zw. z art. art. 6 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 539) orzeczono jak w pkt I. i II. postanowienia.

W punkcie III. Sąd przyznał wynagrodzenie kuratorowi uczestnika nieznanego z miejsca pobytu Ł. A. K. na podstawie §1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 listopada 2013 r. w sprawie określenia wysokości wynagrodzenia i zwrotu wydatków poniesionych przez kuratorów ustanowionych dla strony w sprawie cywilnej (Dz. U. z 2013 r., poz. 1476) w zw. z § 6 pkt 2) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800).

O kosztach orzeczono na podstawie art. 520 § 1 kpc. (...) S.A. o zasądzenie na jego rzecz od spadkobierców kosztów postępowania nie zasługiwał na uwzględnienie, ponieważ nie było podstaw do odstąpienia od ogólnej zasady orzekania o kosztach postępowania nieprocesowego, zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie. Zgodnie z postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 2 lutego 2012 r., II CZ 150/11 wyrażonej w art. 520 § 2 k.p.c. reguły stosunkowego rozdzielania kosztów postępowania lub obciążenia nimi jednego uczestnika nie można wyklądać jako obowiązku sądu bezwzględnego obciążenia uczestnika tymi kosztami zawsze, gdy stopień zainteresowania uczestników wynikiem postępowania jest różny lub występuje sprzeczność interesów. Potrzebę zastosowania wynikającej z powołanego przepisu reguły Sąd poddaje ocenie z uwagi na okoliczności sprawy. W ocenie Sądu okoliczności niniejszej sprawy nie przemawiają za obciążeniem uczestników kosztami postępowania. Sam fakt posiadania przez wnioskodawcę wierzytelności wobec spadkodawcy nie przesądza o sprzeczności interesów wnioskodawcy i uczestnika, ponieważ zarówno wnioskodawca, jak i uczestnicy posiadali interes w stwierdzeniu nabycia spadku po spadkodawcy – wnioskodawca jako wierzyciel spadkodawcy, a uczestnicy jako spadkobiercy ustawowy.